

REDACTIA

Arad, Str. Anlich (Adam)

ABONAMENTUL

întru Austro-Ungaria:

pe 1 an fl. 10; pe 1/2

an fl. 5; pe 1/4 de an

fl. 250; pe 1 luna fl. 1

în România și străinătate:

pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se întorc.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRATIJA

Arad, Str. Anlich (Adam)

INSERȚIUNILE:

de 1 ptr. garsond: prima-dată

7 cr.; a doua-oră 6 cr.;

a treia-oră 4 cr. și timbru

de 30 cr. de fiecare publi-

cațiune.

Atât abonamentele cât și

inserțiunile sânt a se plăti

înainte.

Scrisorile nefrancate nu se

primesc.

Anul II.

Număr de Duminică

Nr. 43.

HENTZI.

(R.) Sunt nume a căror aducere aminte pentru Unguri e ca mușcarea de șerpe. Ori de cele mai multe ori ea și când ai arăta taurului ceva roșu: se infurie și spumegă îndată.

Astfel e și Hentzi, numele generalului care la 1848, rămânând credincios steagului cărui a jurat și tronului împărătesc, a ținut multă vreme la stăpânire cetatea Buda, silind pe Kossuth și tovarășii săi să-și mute casa în altă parte, pe la Dobrișin și Seghedin. Ear' pentru cucerirea cetății, Ungurii au vărsat sânge din greu, pentru-că Hentzi s'a apărut vitejește și Ungurii numai peste trupul lui au putut să intre în cetate.

Acestui general M. Sa i-a ridicat o statuă, cam pe locul unde căzuse de înalte Ungurilor resvrățiți.

Era vrednic de atâta generalul, pentru-că murise apărând tronul.

Obștea ungurească se vede însă, că nu înțelege cum să i-se facă cinste viteazului, căci nu l'a ertat nici după moarte, ci ura împotriva lui a fost și este așa de mare, în cât de ne-numerate ori a fost necinstită nu numai statuă ridicată de M. Sa, ci patrioții se infuriau groaznic și când nevasta viteazului general puneă cunună — la ziua morților — pe crucea de la mormântul bărbatului ei.

De la 1886 încoace, până mai acum doi ani, s'au și întâmplat o mulțime de neplăceri între Unguri și Casa Domnitoare din pricina lui Hentzi.

Ear' în Dietă nu odată au fost certuri aprinse între stăpânire și patrioții ei, tot din cauza statuei lui Hentzi, care în ochii Ungurimei era un spin.

Vine acum știrea, că M. Sa a hotărât, ca statuă Impărătesei-Regine, pe care vorba să se facă cu cheltueala Ungurilor, să se ridice pe piața sf. George din Buda. Cu alte cuvinte pe locul unde stă azi statuă lui Hentzi, care se va transporta în curtea unei casării.

Știrea aceasta a scos din fire pe cei de la foile ungurești. Nu mai știu ce să facă de bucurie. Ei ridică pe M. Sa Monarchul în ceriuri și l'au cuvinte indestule pentru a-i lăuda înțelepciunea și bunătatea-i nemărginită.

Fără îndoeală, M. Sa Monarchul a făcut un lucru înțelept. Ungurilor mai aprinși din fire, și cam toți sunt aprinși, le ia astfel ori-ce prilej, ca din pricina statuei să se dede la fapte cari aruncau o tristă lumină asupra legăturilor ce trebuie să fie între popoare și între Casa Domnitoare. E anume lucru de netăgăduit, că tot ce în Țeara-Ungurească se întâmplă împotriva statuei lui Hentzi, măhnia adânc pe bătrânul Monarch. Mai ales că unii dintre Unguri — cum a fost la 2 Aprilie 1895 Szeles Adorján —

au mers până să cerce a arunca în aer statuă, punându-i dinamită, în-cât era să se prăbușească și casele dimpregiu, și chiar palatul regal din apropiere.

Nu știm însă dacă Ungurii vor înțelege înțelepciunea bătrânului nostru domnitor. Greu ne vine a crede. Eată de ce. Ei de câte ori Monarchul le-a făcut o bucurie, întotdeauna au devenit mai îndrăzneți. Vorba Românului: îi dai degetul, și-ți va cere mâna! De multe ori Monarchul le-a făcut bucurie, ca să le arete că-i bun și puternic, și mai ales să le dea dovadă despre dragostea sa pentru pace.

Cine va îndrăzni să spună însă, că întotdeauna Ungurii s'au și arătat recunoscători?

Dimpotrivă: s'au făcut mai îndrăzneți și în îngâmfarea de care s'au cuprins au căutat să cerce a dovedi că și ei sunt tari, la chiar mai tari decât Coroana?! Așa, că de cele mai multe ori după câte o bunătate a împăratului, stăpânirea maghiară, împinsă de obștea nesocotită, se făcea mai rea față de celelalte neamuri, judecând așa: „Curtea la a după noi pentru-că suntem tari“. — și nici odată bunătatea Monarchului nu-i făcea să se gândească: „Domnitorul vrea să dea semne de bunătate“.

Când M. Sa a iertat anii de temniță conducătorilor români osândiți în procesul Memorandului, n'a vrut El ore să dea o dovadă despre bunătatea Sa și să spună stăpânirii ungurești, care pornise goană împotriva Românilor, că dorește pace între popoarele Sale?

Ba da!

Dar' stăpânirea ungurească n'a înțeles gândul M. Sale, ci ea urmează înainte cu nedreptățile și prigonirile.

Eată de ce ne e teamă, că nici acum stăpânirea nu va înțelege pe Monarch, ci bucuria de care se cuprinde întreaga suflare maghiară o va folosi nu pentru a propovădui pacea și buna înțelegere între neamuri, ci se va năpusti încă și mai tare asupra noastră... Pentru-că așa au făcut toate stăpânirile ungurești: când M. Sa s'a îndurat a face poporului maghiar o bunătate, ele s'au întors împotriva noastră, și nu era nedreptate și ticăloșie pe care obștea maghiară să nu o ierte dacă guvernul se putea lăuda, că eată, ear' „i-a înfundat pe Schwartz-gelbiști“, — cum numesc Ungurii pe toți câți cinstesc aducerea aminte a stălpilor tronului, cum a fost și Hentzi.

D'aceea se și cere, ca să stăm treji și toate puterile să ni-le stringem, că numai așa va pătrunde până la Curtea împărătească și glasul nostru.

Deputați băteuși. Comisia de imunitate a Dietei a decis să ridice deputatului Olay Lajos dreptul de imunitate, ca astfel să poată fi dat în judecată pentru că în ziua de 12 Iulie a. e. a bătut cu băta pe deputatul Lepsényi, preot catolic, care nu jură pe „sfântul bătrân“ cum îi zic unii Unguri lui Kossuth. Procesul promite a fi interesant.

MIȘCAREA TINERIMEI

Adrese de încurajare. —
Tinerimea română
solidară.

Prigonirile îndreptate împotriva tinerimei române de la școala înaltă din Oradea-Mare au avut darul să scoale în picioare întreaga tinerime română de pe la universitățile din Europa. Astfel, după adresa de încurajare venită de la universitarii din Viena și Gratz, acum au sosit și adresele celor din Budapesta, Cernăuți și București.

Dăm mai la vale toate trei adresele.

ADRESA

tinerimei române universitare din Budapesta către universitarii români din Oradea-Mare.

Budapesta, 2 Noembrie 1898.

Fraților!

Purtarea voastră deamă și bărbătească ne inspiră respect și înima ni-se umple de mândrie, când cu atâta cinste apărați reputațiunea universitarilor români.

Atacul nevrednic din partea celor ce zilnic caută a ne lovi în simțământul dragostei de neam, prin care și pe noi ne-au vătămat, căci una suntem în cugete și în simțiri, voi calmi și bine-chibzuiți lați știut para și tășul sabiei înveninate pe fruntea lor a însemnat pata rușinii, cu care inima voastră curată au vrut s'o pângărească.

Voi ați făcut un act nu numai de datorință cavalerescă, ci și națională, căci nu numai onoarea au vrut să vi-o negrească, ci și de limba noastră au vrut să-și bată joc. Nu voi ați fost provocătorii, ci ei v'au ațîțat, crezând că vor pute să vă seducă la un pas nesocotit, dar' pe cât de copilăroși au fost când au pornit atacul. atât de bărbătește lați știut respinge voi.

În lupta voastră aveți tovarăși adevărați, dreptatea și simpatia tuturor universitarilor români ori unde ar fi, și dragostea lor vă însoțește pretutindeni. Voi aveți stîmna tuturor Românilor de simțământ, ear' conștiința că neamul e cu voi oțelească-vă puterile să puteți susține și mai departe cu tot aceeași fală luptă, la care ei v'au provocat.

Dar' voi o știți aceasta. Știați că bătăile inimilor voastre și ale noastre sunt-

Vi-a trebuit cuvânt de încurajare?

Nu!

Cuvânt de încurajare e de ajuns cauza pentru care voi luptați.

Și nu cuvânt de încurajare vi-am trimis, ci tribut de admirațiune vrem să vă aducem, pe care voi în drept sun-

teți a'l aștepta. Cu inima ne alăturăm și noi la lupta voastră nobilă, o aprobăm și vă strigăm:

Fală voaue, fraților, cu aceeași bărbăție și calmitate respingeți toate atacurile lor reuțăcioase și nu lăsați de noi să-și bată joc, și atunci învingerea morală, ca și acum, a voastră o să fie.

Universitarii români din Budapesta.

*

Cernăuți, 31 Octombrie n.

„Entusiasmați de ținuta bărbătească a tinerimii române de la academia din Oradea mare în fața insultelor și prigonirilor barbare, Vă trimitem frățești salutări și felicitări. La lupta voastră ia parte tot sufletul nostru. Treacăse frații noștri Universitarii români transcarpațini.

Tinerimea universitară română din sfântul pământ al Bucovinei.

Adresa din București.

Din nou furia sâlbatică a Maghiarilor s'a deslănțuit asupra prigonitului popor român de peste munți.

Nu s'au săturat barbarii cu măcelurile, cu întemnițările, cu torturile; sângele românesc vărsat până acum nu li-a potolit cumplita lor inimă de feară; gemetele și plânsetele înregului popor român n'au putut, cum n'au putut nici glasul judecării drepte, să-i facă să înțeleagă nemernicia faptelor lor.

Au căutat acum să isbească drept în inima poporului român, să umilească și să bajocorească pe acea nobilă păstrătoare a nestinsului patriotism: tinerimea.

Și, de rëndul acesta, n'au fost honvezii inconștienți, nici poporul maghiar, nici miile de netrebniți, cărora dreapta judecată li-e necunoscută, ci însași tinerimea maghiară, zisă cultă, însași profesorii universitari, cari ar trebui să fie pildele intrupate ale umanitarismului și dreptei rațiuni.

Tinerii academici români de la Oradea mare au trebuit să se retragă în corpore de la înalta instituție, văzându se bajocoriți de colegii lor maghiari, insultați în plin curs chiar de profesori, chiar de rectorul lor.

Și s'a făcut un păcat tinerilor români cari iubesc neamul din care se coboară, că își iubesc limba pe care au auzit-o în căminul părintesc, că dorește libertatea acelu popor oropsit, prigonit și chinuit, acelu popor nobil din care au răsărit ei.

Au trebuit să se retragă de la Universitate, căci nobila lor mândrie națională ajunsese la capătul răbdării.

Faptele studenților și profesorilor maghiari formează cea mai nemernică pată a veacului nostru. E o rușine fără nume, o infamie fără de păreche în istoria omenirii; prigonirea tinerilor români, de cătră acel corp de studenți și profesori cari ar trebui să fie expresia vie a culturii umanitare cu care veacul nostru se fălește.

Înalta rațiune a Europei civilizate va judeca și va osândi cu toată asprimea pe care o merită această nemernicie a șovinismului maghiar.

E pata veacului nostru, e rușinea și denegarea culturii la care omenirea a ajuns.

Să se gândească însă șovinistii sâlbateci, să se gândească acei sveturăți tineri maghiari; că aici „în România liberă“ e un întreg popor care suferă când sufer acei impiați români supuși maghiari; — să eugete că aici e o tinerime umanitară, care ia parte la toate durerile pe cari odioși moștenitori ai Hunilor le grămădese pe sufletele celor de un sânge cu noi.

Această tinerime va spune în lumea întregă, cu energia-i cunoscută, barbariile pe cari urmașii lui Arpad le săvârșesc peste Carpați; va vesteji și va face apel la dreapta judecată a rațiunii adevărate, la lumea

cultă a apusului, că în mijlocul Europei, sub ochii lumii întregi, în veacul luminei, barbaria e încă în viață, că Atila trăește în inima de fieră a Maghiarilor, și că tot progresul intelectual al omenirii e nesocotit și batjocorit de ei.

Far' acelei prigonite tinerimi din Oradea-Mare, studențimea din România liberă, esprezintă desăvârșită a românismului, le trimite omagiile sale de admirație pentru purtarea lor nobilă și adevărat românească, le trimite cele mai calde cuvinte de încurajare.

Se nu uite și să nu se îndoiască nici odată acești nobili vlăstari ai românismului, că aici sunt 6 milioane de suflete cari se gândește vecinic la ei, că 6 milioane de mâini bat pentru toate durerile lor și i îndeamnă și i sprijinesc, în greaua lor cale către libertatea deplină.

Studențimea aceasta din România liberă spune fraților lor din Ardeal: ceea ce va spune întregii lumi civilizate. Onoare vouă, vrednici depozitari ai sentimentelor mărețe.

Înainte, mereu înainte, căci e un Dumnezeu în cer, și o opinie cultă pe lume, cari văd, prețuese, și vă dau sprijinul în lupta voastră titanică.

Far' pentru acei sălbatici, nevrednici de veacul în care trăim, graiul omenesc nu va avea cuvinte din destul, ca să le arunce în față nebrebnicia faptei lor rușinoase.

Comitetul național studențesc.

B. Demetrescu-Brâila, George Iorgala, Al. Antimireanu, Septimiu B. Mureșeanu, F. N. Apostolescu, M. Vlădescu, C. Gorgos, G. Eftimiepoiu, C. Demetriadi.

Uniunea interparlamentară.

Di V. A. Urceliă a primit din partea președintelui biroului interparlamentar de arbitrar și pace următoarea comunicare :

Am onoare de a vă comunica, că biroul interparlamentar a ținut ședință, la 29, 30 Septemvrie și în primele zile ale luni Oct. la Bruxella Au fost prezenți domni: Hirsch, Pirquet, Houzeau, Bajer, Marcaartu, Labiche înlocuind pe Trarieux, Stanhope, Lund, Rahusen, Wourins, Ry și Gobat, și au luat parte la deliberațiuni.

D-nii Bernaert și Descamps au motivat absențele lor. Asemenea d-nii Pandolfi, Urceliă, Păira și Păzmandy.

1. O adresă de mulțumire către contele Muraviev redactată de o subcomisiune a fost acceptată de birou și expedită imediat acoperită de semnăturile tuturor membrilor biroului.

2. Grupurile au fost invitate a pune toată influența lor pentru-ca inițiativa Țarului să fie favorabil primită de guvernele respective și să ajungă la bun rezultat.

3. Se trimite o adresă guvernelor Italian, și al republicii Argentine pentru a le felicita, că au încheiat întré ele tratate de arbitragiu.

4. Se mulțumește parlamentului (Storting) Norvegiei, care a votat o subvențiune de 500 coroane pentru biroul interparlamentar.

5. Reorganizarea uniunii interparlamentare și revisiunea statutelor este lăsată pentru viitoarea sesiune a biroului. (La Bruxella în ziua Duminecei-mari 1899).

Di Gobat va pregăti proiectul revisiunii.

6. Di Descamps este însărcinat să coordoneze rezoluțiunile conferințelor interparlamentare și cu redactarea a 2 raporturi pentru viitoarea conferință asupra neutralității și arbitragiului.

7. Conferința viitoare se va aduna la Cristiania.

Se votează grupului portughez mulțumiri călduroase și regretă pentru-că nu s'a putut ține conferința la Lisabona.

D'ale Sêrbilor.

Bar. Jivković publică în ziarul sêrbesc din Zagreb „Sêrbobran,” un articol, în care mai întâiu vestește, că a trimis deja M. Sale cererea pentru redeschiderea congresului bisericesc național, pe care o hotărîse conferința membrilor congresuali ce s'a ținut la 13 Octomvrie în Carloviț sub președinția lui. Petiția au iscălit-o 59 membri și anume: 19 din tagma preotească, restul 40 laici; s'au abținut de la acțiune ca și de iscălitură, afară de ierarchi, 8 deputați, din cari 5 guvernamentali, doi din motive necunoscute, ear' Dr. Polit „din motive familiare.”

Articolul bar. Jivković reasumează următoarele cuvinte cuprinsul petiției:

„Luând în apărare întreagă procedurca congresului din anul trecut, ca cu desăvârșire în regulă și legală, expune în mod pe deplin loial, dar' totodată demn și deschis, toate încălcările făcute asupra autonomiei noastre biserico-naționale, constătătoare din aceea, că ni-se împiedică lucrarea legală a congresului biserico-național, ca organului nostru suprem autonom; precum și din toate urmările stricăcioase nenumărate, cari izvoresc de acolo în dăuna dezvoltării noastre biserico-școlare autonome, precum și întru paguba noastră, a poporului sêrbo-pravoslavnic de sub coroana Sf. Ștefan. Ba în deosebi este accentuat în petiție, că fără congres nici autonomie n'avem. D'aceea și întreg raționamentul motiv al petiției tințește înspreacolo, ca să ajungem cât de curând a avea congres, pentru a-și putea continua ședințele sale întrerupte.

„Se zice în ea într'altele, că nu numai interesul bisericii și al poporului nostru, ci și acela al însuși statului constituțional pretinde, ca să se pună capăt deselor încălcări de lege, și ca autonomia noastră cu administrația sa de sine stătătoare să reintré în poziția ei arătată prin lege, de sus până la ultima treaptă.”

„Branik”, care ca și celelalte foi sêrbesti din Ungaria, reproduce acest articol al bar. Jivković, din nou scrie, că nu așteaptă rezultat favorabil de la înaintarea petiției, de și această pășire o ține pentru astă dată mai corectă, de cât așternerea adresei gravaminale, care o să urmeze petiției.

Din Bucovina.

Tinerimea universitară.

Studenții români de la universitatea din Cernăuți afară de telegrama adresată prigonitei tinerimi universitare din Oradea-Mare au mai trimis o telegramă deputaților italieni din Dieta austriacă, drept mulțumită pentru ajutorul ce deputații italieni l'au dat deputaților români Dr. Popovici și Dr. Turcan, cari au cerut socoteală guvernului din Viena pentru nelindreptățile ce i-se fac poporului român din Bucovina. Eată telegrama ce s'a trimis deputaților italieni:

Club italiano

Viena.
Parlament.

L'aiuto generoso prestato dai membri del Club italiano ai deputati nostri dottore Popovici ed dotto Turcan nella lotta per i diritti del popolo rumeno ha riempito i nostri cuori di viva soddisfazione. Desideriamo ardentemente che i legami di consanguineità fra il nobile popolo italiano ed il popolo nostro rimangano ognora fortissimi ed illisi nel gran ideale della solidarietà latina. Ricevete i nostri omaggi di profonda riconoscenza. Evviva il popolo italiano! Evvivan' i di lui rappresentanti!

Gli studenti rumeni della università Czernowitz.

Va să zică în traducere românească:
Clubului italian

Viena,
Parlament.

Ajutorul generos prestat de membrii clubului italian, deputaților nostri Dr. Popovici și Dr. Turcan în lupta pentru drepturile poporului român, a umplut inimile noastre de viuă satisfacțiune. Dorim cu ardoare, ca legăturile de sânge între nobilul popor italian și poporul nostru să rămână întotdeauna tari și nevătămate, în spiritul mărețului ideal al solidarității latine. Primiți omagiile de adancă recunoștință. Trăcească poporul italian! Trăcească reprezentanții lui!

Studenții români de la universitatea din Cernăuți.

Înaintările în armată

cu 1 Nov. 1898.

Monitorul oficial militar dia 1 Noemvrie n. dă la iveală lista înaintărilor în armată. Anume la rangul de *feldzeugmeister* au fost avansați 5 inși, între cari și comandantul corpului de armată Nr. 12 din Sibiu. La rangul de *feldmareșal* au avansat 12 inși, la rangul de *general* de brigadă 23 inși, la rangul de *colonel* 48, la rangul de *major* 78, între cari și un Român, Ștefan Rogoz, la bat. de vânători 28.

La rangul de *căpitan cl. I* în infanterie au fost înaintați între alții și următorii Români: Ștefan Pilar reg. 30, Victor de Moga, prof. la școala de cadeți din Viena, Alex. Andreie reg. 85 și Ioan Chevereșan reg. 50.

De *căpitani cl. II*: Constantin Hadia reg. 83 și Alexandru Cioban reg. 6.

Locotenenți: Iosif Maior reg. 12, Toma Manciu reg. 81, Iosif Nistor de Corvin bat. ven. 1, Ioan Gal reg. 28, Leontin Motca reg. 43, Corneliu Cristea reg. 62, Ales. Balcu reg. 42, Ioan Novac bat. ven. 22, Ioan Medrea reg. 64, Anton Strava reg. 15, Virgiliu Crișan, reg. 93, Simion Ștepanescu reg. 85, Candid Burzan reg. 2, Titus Cernăuțan reg. 64, Emil Gălușcă reg. 12, T. Hora reg. 15.

Sublocotenenți: Xenofon Roman reg. 84, Ioan Finegariu reg. 14, Ștefan Lisai reg. 8, Marcel Doac reg. 86, Victor Madincea reg. 67, Iulius Rus reg. 65, Victor Codarcea reg. 8, Gregoriu Boldea reg. 47, Cornel Popovici reg. 92, Simeon Precup reg. 32, George Păcurar reg. 91, Ioan Oltean reg. 18, Ars. Penciu reg. 89, Ioan Petrea reg. 66 și Aurel Popovici reg. 19.

La artileria campestră de *căpitan cl. I*: Iosif Ștepanescu reg. de art. 21, de *căpitan cl. II*: Antoniu Pop reg. corp. de art. 8.

De *medic de reg. cl. I*: Valeriu Albu reg. 64.

Între preoțimea militară, de *capelan cl. I*: capel. gr.-cat. de cl. II Aureliu Florian din cercul pastoral Serajevo.

Căpitan auditor cl. I: Cyril Tilea reg. 73. Decorat cu crucea pentru merite căpitanul Iosif Stoianel reg. 63.

Mulțumită Prea Înaltă pentru serviciile prestate i-s'a exprimat căpitanului cl. I. Nestor Onciu de la reg. inf. 62.

Au fost transferați: colonelul Nicolae Cena de la reg. de inf. 64 la reg. de inf. 74 în Teresianopol. — Locotenentul Iulian Marțianu de la reg. de inf. 50 la reg. de inf. 80 în Lemberg.

La honvezime au fost înaintați cu 1 Noemvrie la rangul de *major* între alți și Iuliu Mărginean.

Căpitan cl. I: Ioan Tilea reg. 21, Sebastian Junga reg. 20, Nicolau Petraș reg. 20, și Andrei Popovici reg. 8.

Sublocotenenți: Ales. Bocăneț, Ștefan Petric și Iuliu Păscu.

La gendarmerie: de *major* Victor Groze.

Englezii despre pace.

De când a eșit la lumină proiectul Țarului despre desarmare, sau cel puțin încetarea înarmărilor, se răspânda mereu credința, că printré acele state, cari nu se vor alătura la pășirea aceasta, sau numai cu silă vor merge, este în primul rând Franța și apoi *Englittera*. Dar' de când ministrul de externe rusese contele Muraviev a fost luna trecută la Paris, părerea aceasta despre Franța s'a schimbat și se dă ca sigur, că Rusia va lua parte la congresul plănuț, fără a i-se promite că va veni pe tapet chestiunea Alsației-Lotaringiei.

Cât despre *Englittera* și acolo ideia Țarului câștigă tot mai mulți partizani și în sferile cele mai înalte. Mai zilele trecute s'a ținut în Londra, la inițiativa reuniunii de pace universală „Arbitration Alliance” un mare meeting cu scopul „de a documenta consimțământul pornit din inimă al *Englezilor* cu intențiunile cuprinse în manifestul Țarului”. Meetingului a presidat însuși episcopul din Londra, care în vorbirea-i de deschidere își exprima admirația

pentru generoasa pășire a lui Nicolae II; pe urmă combătea îndoelele acelora, cari nu cred în gândirea curată a acestuia; ear' mai ales răutatea celorla, cari își bat joc de pornirea Țarului. În această ordine de idei, zise întré altele, că: răutatea este numai o altă formă a prostiei, anume a inimii, care e mult mai nefastă, decât ignoranța minții. Ori-care ar fi — zice — rezultatul pășirii Țarului, efectul ei durabil pentru omenime nu se va perde.

La sfârșit episcopul dădu asultătorilor săi un sfat pentru viața, cum în următorul mod: Omul singuratic în ori-ce ocupație ar fi și stând departe de diplomație și politică nu prea poate face mult nemijlocit în folosul desarmării militare și al propagandei de pace; dar' prin modul său de a trăi și ținuta sa fiecare poate contribui la încetățenirea gândirii pacifice și la toamnă pacifică în lume. *Trebuie să ne dăm silința a ne folosi de grănu modest și blând, să nu uităm nici odată, că alții au tot așa drepturi ca și noi; prin urmare numai destoinie și cu cale este a le respecta și pe acestea.*

Cuvintele acestea le-ar putea lua aminte și Ungurii!

LA PARIS.

Deoarece-ce din mai multe părți ni-s'au cerut deslușiri cu privire la înțreprenderea unei excursiuni la Paris în anul 1900, când va fi expoziția, și până-ce se va trimite în toate părțile prospectul, dăm următoarele amănunte:

Plecarea va fi din Budapesta, cu tren în care vor fi numai Români. Societatea de întreprindere, cu care dl. Dr. I. Suciu a intrat în legătură, va pune la dispoziția excursioniștilor atâtea vagoane, în cât într'un vagon să nu fie mai mult de cât 6 persoane. Va îngrijii de medicii pe toată durata excursiunii. Far' prin țările străine, de ciceroni pentru a sta la dispoziția celor-ce nu știu nemțește ori franțuzește.

Programul este întocmit așa, ca în mergere spre Paris excursioniștii să poată vedea și cunoaște orașele Viena, München, Strassburg, Köln și altele.

Calătoria se va face numai ziua. Noptile excursioniștii le vor petrece în orașe, unde vor avé la dispoziție hotelurile cele mai bune.

La Paris vor sta pe cheltuiala întreprinderii 8 zile, având casă, masă, intrare liberă la expoziție, la mușee și tot ce e de văzut în Paris.

Îndărăt se va întoarce fiecare când vrea și pe unde vrea, biletul de dus și întors fiind valabil 6 săptămâni.

Pentru toate acestea va plăti fiecare pe o ană 260 fl. și anume în rate lunare ori treilunare.

Excursiunea se va face luându-se avisul *majorității* celor cari vor pleca.

DIN ROMANIA

Sêrbătoare școlară.

Di ministru al școalelor a luat deciziunea ca ziua de 14 Octomvrie, S-ta Pașchiva, să fie serbată de școalele din lași sêrbătoare locală, fiind-că în acest oraș se află, la Mitropolie, moaștele *S-t-cii Paraschiiei*.

Marina militară.

În primele zile ale luni viitoare, Noemvrie, toate bastimentele flotilei române fluviale și maritime vor fi trecute în inspecție.

În acest scop vasele au primit ordinul a se afla pe ziua de 1 Noemvrie în portul militar de la Tighina, (Galati).

în noianul rătăcirilor, până se restogolește și cade jertfă a prostiei sale.

Unii oameni din părțile noastre păcătui-au negenați, în trecut, atât țărani cât chiar și inteligenți, nefiind controlați de nime. Acuma, în urmarea mișelilor săvârșite de unii, arătați fiind în coloanele „Tribunei Poporului” după cum au și meritat, cunosc pe unii din aceia ce sunt foarte rușinați, e nădejde că se vor feri să păcătuiască cu atâta ușurință.

Din toate suscitările pricini mă simt îndemnat să vin cu următorul apel:

Frați țărani Români!

La alegerile de reprezentanți la congregația comitatensă ce se va săvârși la 2/14 Noemvrie a. c., urmând sfaturilor bunilor noștri conducători din Arad și acelor cunoscuți de buni români de priu sate: *ni alegeți oameni cari să ne facă de rușine și de pagubă, ci alegeți oameni cunoscuți de români buni, cari au dovedit în trecut că nu se lasă alemenți și infricați, ci după conștiința lor românească au lucrat alături cu alți Români buni pentru binele și cinstea neamului românesc.* De nu veți asculta, nu mai aveți drept de a zice că nimenea nu vă spune ce și cum trebuie să faceți.

Pre cei mișei la aceste alegeri li vom lua la răvaș, ca să-i cunoască următorii noștri și să-i urgisească după cum merită.

La luptă cinstită deci, căci lupta este vieață, și la această luptă cerem și prețiosul sprigin al cărturarilor noștri, ca să nu rămână burma fără păstori.

Dumnezeu să ne ajute!

Cloșca.

Din Banat.

„Asociațiunea” în Ora. Ța.

— Raport special. —

În urma apelului dlui *Ilie Trăilă*, la 28 Oct., cărturarii din 3 cercuri: Oravița, Jam și Moldoveni, s'au adunat sub flamura „Asociațiunii”.

La orele 2 și jum. localul „Oravițanei” era tescuit de români, pe cari după ce li salută delegatul „Asociațiunii” dă cetire statutelor și peste tot le explică terenul acestui cel dintăiu așezământ de cultură.

Anunțându-se în ordinea de zi înscrierea de membri, de odată se aud din public cuvintele frumoase: „Națiunii am să-i mulțumesc întreagă a mea ființă; din voia lui Dumnezeu și sudoarea poporului nostru am crescut și mi-am creat poziția modestă; cu inima plină via și eu acum la rîndul meu să-mi fac datoria față de neamul meu iubit — depunând taxa de membru fundator”.

ZIUA EI...

Iubitei mele.

Și ceriul mai albastru 'mi pare,
Ea' soarele mai zimbitor,
Și astăzi inima 'mi tresare
De un tainic dor!

Căci zile mari și sfinte-mi par
Și tu ești tot departe,
O, — cerule, de ce nu'mi faci
De o zi ferice parte?

Căci eu astăzi 'ți trimit
În sbor de flomele
Tot binele p'acest pământ
Și fericiți din stele!

Ea' suferința mea d'acum
O pun în poezie,
Ca 'n mâna ta de copilă,
Credință să rămăie!

Turnu-roșu, 1898.

Nicu.

Poesii populare.

(Din cetatea Aradului).

Măi bădiță din Arad.
Când mai vini în al tîu sat?
Trimite pe-o rîndunea
Să mă duc în calea ta.

Fapta notarului cercual din Racașdia I. Stoian vorbește de sine, nu-i mai trebuie comentariu.

După dînsul se mai înscriu de membri fundatori preoții: I. Tămășel și P. Roșu din Vrani, și I. Petroviciu din Ciclova-română; membri pe vieață: protopopul Al. P. Popovici; preoții: T. Panciovanu din Ier-tof, S. Avramescu din Nicolinț, T. Oprea, din Moldova-nouă; proprietarul T. Stanca din Cacova și notarii: P. Mioc din Mercina; Mina Nemoian din Ciuchici și Iosif Vranianțu din Iladia, ea' din listele încurse se cetese 64 membri ordinari și 21 ajutători.

La oialță cu membrii cei vechi: Dr. A. Manguica, Dr. I. Nedeleu avocați la Oravița și D. Corcan agroaom de omenie din Iladia, ara trecut peste sută afară de listele neincurse încă.

Și dacă vom prospera și în ale intelctului în proporția rezultatului material, o să se valideze speranța că acest așezământ Oraviței are să fie cel dintăiu în Banat!

După aclamarea membrilor, dl *Trăilă* luând cuvîntul zice între altele:

„În ciuda pedecilor, ce din pornire greșită se pun curmezis în calea înaintării noastre, „Asociațiunea” și până acum și-a

implinit cu demnitate misiunea și cu rezultatele cîmpate putem fi îndestaliți, deși până acum forțele și terenul activității sale erau mărginite numai la Transilvania, provincia cea mai puțin părtășă de prisăncele naturii din patrie.

„Ea' acum — după ce ori-care individ sau corporațiune din țara noastră poate concurge cu puterile sale morale și materiale la promovarea scopurilor „Asociațiunii” — ni-se învioroază inima de speranțele unei activități și mai spornice.

„Ori-ce s'a făcut și se face pentru progresul cultural al poporului român, partea cea mai însemnată este meritul inițiativelor și strălucirilor particulare și a societăților noastre private: suntem lăsați în nădejdea puterilor noastre, nespriginită și neocrotită de nimenea afară de D-zeu.

„Cu atît mă mult ni-se mărește de altă parte țara sufletului de acia convingere, că după legile firei omul într-astfel de împrejurări crește în victorie și se oțelie în virabilitate. Aceasta ne este ancora, care ține nava guvernului a speranței noastre la viitor.

„Fără obadă pentru virginitatea jurstărilor, eu mă-ținea în cetate, în banul Dumnezeu, să ne căutăm deci mai departe de lucru; să muncim neobășiți în agral înțeluit al culturii poporului nostru: să-l așăm și să-l străduim cu sîmțuri bună; să scoatem din noroiu juvenul (talismanul) — talentul poporului nostru, ce stă nămălit de aproape două milenii: să-l spălăm, să-l netezim și să-l cuprindem în cadrul de aer al culturii și civilizației, ca să strălucască și el cu un nou lăceafăr al omenimii!

„Să se îmblănească cuvintele poetului-ree, care a visat și cântat odinioară de splendorul — gloriei latine! Ami”.

Urmând în ordinea zilei restaurarea comitetului, după o discuție susținută de D-rul Nedeleu, asupra principiului, că toate 3 cercurile din cari se alcătuesc desprățământul Oravița să fie reprezentate în comitet, eam s'a urmat de pildă și mai demnă în Verșet la congresul didactic, dar ceea-ce după aiti n'ar sta în coaglașuire ca practica — pe lângă membrii fundatori și cei pe viață, cari potrivit normelor statutare, s'au membrii naturali ai comitetului, se aleg de director preșident dl *Ilie Trăilă*, ad-ecet în Oravița, ea' dintre membrii ordinari se aleg în comitet d-nii: *Victor Popovici* protopop gr.-cat. în Oravița; avocații: *B. Munteanu* și *Dr. P. Corcan*, de secretar contabilul „Oravițanei” *I. Pe-*

Timoteu Cipariu.

Cipariu a fost una din cele mai mărețe figuri din istoria culturală și națională a Românilor din acest secol. Focul iubirei de nație și de limba ei a dat scrierilor sale o putere de atragere deosebită, căci ele aveau darul de a încălzi ori-ce inimă românească.

Prin uriașa sa activitate împreunată cu o vastă erudițiune Cipariu cuprinde aproape singur o epocă întreagă.

S'a născut în comuna Pânade, aproape de Cluj, în anul 1805, din părinți liberi.

După terminarea cursurilor teologice, la anul 1826 a fost numit profesor la gimnasiul și seminarul din

Blaj. Tîdu care l'a avut până pe la 1864. În vremea căt a stat în fruntea instituțiilor culturale, a muncit foarte mult pentru deșteptarea conștiinței naționale în poporul român.

Tactul lui fin a scutit de multe rele scoalele din Blaj. Prin organul său de publicitate: „Organul luminării” a combătut cu multă energie și patriotism scopul Ungurilor: Unirea Transilvaniei cu Ungaria; a luat parte însemnată în luptele Românilor pentru căștigarea drepturilor politice la 1850.

În 1848 a fost membru în comitetul de pacificare ca delegat la Viena și deputat în Sibiu între anii 1863—4. A murit în 1885.

Jelei Doamne de nu-i modru
Chiar și frunzelor din codru,
Când voinicii toți se gată
De părinți să se despartă.
Eată vine ceasu 'ndată.
Sănătate dragă tată,
Căci e ceasul cel din urmă,
Sănătate dragă mamă.
Rămas bun, pragul pășese
Ertăți, că mă despărțese,
Și zeu rar voiu mai vedea
Sărmană vieața mea.

Cucule, dușmanul meu,
Mi-ai cântat mie prea rău,
Din pom verde de stejar
Să trăese tot cu amar,
Și din pomul cel uscat
Să fiu mai mult supărat,
Mănce corbul capul tîu
Că cum mi-ai cântat de rău

Cânt-o merlă pe-o nucea
Chiar numai de jalea mea,
Că sunt gata de pornit
Să mă duc la cătănit,
Sărmana măiecuța mea
Tot la mine să uita,
Din pept tare suspina
Și din graiu așa grăia:
Fiule, sufletul meu,
Cum mergi din ocolul meu!
Nu fi mamă supărată,
De ce nu m'ai făcut fată?

Cănu știu pe badea acasa
Mă îmbrăcarea tot cu mătăsă,
Dar de când s'a depărtat
Cu mătăsă nu mă îmbrac,
Numai tot cu sumă neagră
Căci am fost bădișii draga,
Tot în negru mă îmbrăc.
Vreau pe badea să-l jesele,
Că de când badea s'a dus,
Nime 'n joc nu m'a mai pus.

Foaie verde de sălătă,
Bătă-te, neamțule, bătă,
Rădăcina pomilor
Și blăstămul fetelor,
Rădăcina de nucle
Și blăstămul mândrei mele.

Foaie verde de mnea,
Rămas bun mândruța mea;
Căci mai am numi un cîș,
Până pe tînc te las.
Adă mîna ta cea d'acaptă.
Și mă mai sărut' odată,
Dar și eu să te sarut,
Căci acuma chiar mă duc.
Măndruțita ce vei face
Cîo o să te mai joace?
Știu că nu te-o juca nime,
Doamne jele m-i de tine,
Culesc de *Onițiu Iojia*, caporal.

Sân'-Georgiu și Sân'-Medru.

Văzînd Dumnezeu, că neamul creștinesc da cîste cuvînta acestor doi Sfinți munceni și că zua verbării și aducerii amînte ce laptele și vînturile lor creștinesci au pus-o: a celui dintăiu în capul primăverii, ea' al celui de al doilea la sfîrșitul toamnei, ca să se ușoare pe sine de o sarcină de o parte, ea' de altă parte să le dec și ellor cîste, l'a zis: Eacă, de acuma vă îndreptez vînt cheile vremii, și la porunca mea aveți să închideți, de vreme ori mai tîrziu, vremele orăului, după cum adevă voiu vedea purtarea oamenilor.

Sfinții au primit cu mulțumită cheile și au plecat und 'n dreapta alu în cătănga, depărtându-se la locul lor.

Când se aude croneanți de bronște: „Sân'-Georgiu lăfînde mîna și în cheile din mîna lui Sân'-Medru” și meren închide iarna cu o cheie, ea' cu cealaltă deschide primăvara, deschide vremele bune, căci prin glasul bronștea a primit veste și porucă de la Dumnezeu.

Când toate paserile călătoare sunt duse de la noi, când nu se mai vede — pînde bronștea pe afară și când viscolul turbat se desprinde scutarînd și desbrăcînd codrul de hîna sa: „tremurînd, Sân'-Medru lăfînde mîna și prin ște cheile din mîna lui Sân'-Georgiu”, apoi cu graba închide vremea bună cu o cheie, și cu cealaltă deschide iarna, care cade ca un potop asupra lumii.

Și Sân'-Georgiu și Sân'-Medru, la rîndul lor „poartă cheile tot cu sine, la brîu”, ca nu camva să le fure cineva din ușile vremii și sa se joace cu vremea cum li place.

(G. Bodnariu.

și de cassar: învățătorul G. Dracovici.

Astfel din însuflețire românească s'a zidit „Asociațiunea“ un sălaș pe al cărui câmpie zidarii au înfapt steagul cu inscripția: „Sic itur ad Astra!“

Gheșia.

De la adunarea generală a învățătorilor din Ciacova.

Bazoș, 31 Octomvrie 1898.

Adunarea învățătorilor români convocată pe ziua de 15/27 Oct. în opidul Ciacova, în scopul întemeierii unui convict, a succedut peste așteptare; dovadă, că învățătorimea noastră simte necesitatea ardentă a unei asemenea instituțiuni salutare și de binefacere.

Încă la 14 Oct. la amiazi a sosit învățătorimea din regiunile Torontalului; Făgețului, Belințului și Timișoarei întâmpinați fiind la gara din Ciacova de către frații Ciacoveni în frunte cu reverendisimul d. protopop Ioan Pinciu și dl. avocat Dr. Lazar Simon.

Preanoratul domn protopop I. Pinciu a sosit cu căldură învățătorii sosiți, la cari călduroase și însuflețite cuvinte a răspuns în numele colegilor confratele nostru I. Vuia, mulțumindu-i. După-ace confracții Ciacoveni de timpuriu s'au îngrijit de încurajarea învățătorilor, sub conducerea învățătorului-colegă Gruescu, colegii sosiți s'au împărțit la singuraticii fruntași Ciacoveni. Onoare lor! În aceeași zi seara ne-am întrunit într-o conferință confidențială, în care s'a discutat proiectul de statute prezentat de colegul Vuia, luând parte activă și M. O. D. protopop I. Pinciu cu dl. avocat Dr. L. Simon.

Joi, la 9 oare a. m. s'a deschis adunarea în restaurantul „Rössl“ prin un însuflețit și acomodat discurs al învățătorului I. Vuia, în prezența unui număr de peste 60 învățători, adunați cu însuflețire din toate părțile bănățene.

Adunarea s'a constituit alegând de președinte ad hoc pe dl. inv. emerit. E. Anreșcu, ear' de notar pe I. Vuia.

Present era și protopretorul cercual Szabó Öllön, ca reprezentant politic.

Telegrame și adrese de aderință și felicitare au sosit de la învățătorii: D. Roman din Radna în numele reuniunii, Ioan Marcu inv. în Boșca-montană, Mihail Vidu inv. în Halmagiu, Sala din Arad, Corpul didactic din Brașov și Petrovaselo, G. Joandrea din

Lugoj, cari cu plăcere au fost luate la cunoștință din partea adunării.

Proiectul de statute prezentat, după o matură și serioasă dezbateră pe lângă unele amandamente s'a primit. Cu zel au discutat învățătorii: Caba, Vuia, Gruescu, Muntean, Popa, Doboș, Biruescu și P. O. D. protopop S. Pinciu.

Amăsurat concludusului, în acest convict se primesc toți pruncii români gr.-or. având preferință cei de învățători. Raționimile se vor subțineri și mărîturii congres național bisericesc.

Constituirea provizorie s'a făcut în următorul mod: președinte: I. Vuia, v.-președinte: I. Marcu, notar: Ioachim Muntean, cassar: Ioan Biruescu, controlor: Protasiu Givulescu. Membri de comitet: Ioan Gruescu, G. Joandrea, Ioan Popa, Emeric Andreescu, Mihail Vidu, Simion Faur, Ioan Tuducescu și Ioan Darius.

După exhaustarea dezbaterii temeinice a paragrafulor din statute, adunarea s'a enunțat de închisă la oarele 11 și jumătate, când învățătorii s'au dus în corpore spre a face o vizită P. O. D. protopop I. Pinciu. La 12 și jumătate s'a început prânzul comun, unde între alții a asistat și un șir de dame române și învățătoare.

Lucru firesc, că toasturile ocazionale n'au lipsit, toastând în primul loc P. O. D. protopop I. Pinciu, care prin termeni foarte aventuri pentru învățătorime, a arătat, că după D. zeu, învățătorii crează pe oamenii adevărați. Colegul Vuia a toastat pentru M. O. D. protopop I. Pinciu, scoțând în relief nobilele-i sentimente, cari le nutrește față de învățători. I. Muntean a toastat pentru dl. avocat Dr. L. Simon. I. Popa pentru poporul din Ciacova. Caba de la Curte pentru realizarea ideii convictului. Astfel, în bucuria inimei am petrecut delectați de cântece melodiase și plăcute până târziu seara, când ne-am depărtat spre casele noastre.

Iubiți colegi din diferite ținuturi depărtate! Peatra fundamentală am depus-o, veniți să ridicăm zidul monumentului nostru falnic, ca să dovedim demnitățile numelui nostru ce-l purtăm și că părinți adevărați suntem familiilor noastre

Aureliu Bădescu,
învățător.

Sfințirea unei biserici.

Cladova, 18/30 Octombrie.

Vă rog să binevoiți a da loc în mult prețuitul nostru ziar „Tribuna Poporului“ următoarei descrieri a sfințirii bisericii noi nouă din comuna Cladova, comitatul Caraș-Severin, cercul politic Balinți, întemplată în 14/26 Octomvrie adecă la sărbătoarea Preacuv. Paraschiva.

Tocmai e anul de când poporul credincios al acestei comune în frunte cu păstorul său sufletec părintele Ioan Căpitan-ziuua noaptea și-a pus toată truda fără a cruța nici cea mai puțină osteneală, numai să vadă rezultatul ostenețelor încoronat spre mărirea lui D-zeu.

Împreună cu mine toți cei foști prezenți vor exclama în conglăsuire, că o biserică așa frumoasă nici în orașe din împrejurime nu există, și mai virtos în ce privește interiorul ei ca atare.

Cea mai mare surprindere intrând în biserică e frumosul iconostas cu o adevărată sculptură artistică, pe care comuna l'a primit ca don din partea bravilor credincioși Nădlăcani, iconostasul fiind folosit și din cauză că a fost prea scund pentru sft. biserică din Nădlac, părintele Ioan Căpitan prin o rugare adresată comitetului parohial de acolo l'a dobândit pentru comuna Cladova și renovându-se prin domnul Carol Roichovansky, sculptor în Arad, întrec pe multe iconostase cari sunt destul de costisitoare.

Actul sfințirii în neprezența I. S. P. S. Domnului episcop al Aradului a fost condus de P. O. D. Dr. Traian Putici, protopresbiterul Timișoarei, asistat de următorii dui preoți: George Popovici, preotul Cliciovei, părintele dui protopresbiter al Lugojului, Lucian Sepeșian preotul Chiseteului, G. Aurari, preotul Cutinei, Teodor Oficirescu preot emerit din loc, Ioan Căpitan, preot local. După încunjurarea sfinte biserici și sfințirea ei începând f. liturghie fiind biserică îndesuită de public curios să vadă un act atât de mare, când la finea sfinte liturghii pășind părintele protopop Dr. T. Putici înaintea publicului, către care a adresat o cuvântare ocazională.

Cântările la sfânta liturghie au fost cântate de bravii coriști din comuna Leucussești cu multă pricepere, arătând mare interes către progresarea în ale corului. După săvârșirea celor sfinte Dni preoții s'au întrunit la masa comună la părintele Ioan Căpitan. La masă s'au ținut mai multe toasturi și anume Domnul Dr. Traian Putici pentru

În. Prea S. Sa. Domnul episcop Ioan Meșian, părintele George Popovici pentru Prea On. Domn protopop, părintele Lucian Sepeșian pentru stăpânul casei și familia sa, părintele Ioan Căpitan pentru aleșii sei oaspeți, tot părintele protopop pentru Prea On. Domn protopop tractual Iosif Grădinar și pentru poporul din Comună.

Unul din cei prezenți.

De pe Murăș.

Adunarea învățătorilor.

Marti în 13/25 Oct. a. e. despărțământul protopopesc Radna al reuniunii învățătorilor rom. ort. din protopopiatele aradane I—VII și-a ținut adunarea sa de toamnă în școala confesională rom.-ort. din Radna.

Învățătorimea din acest protopopiat a arătat, că pe lângă toate neajunsurile și lipsele materiale ce le îndură: chemarea de luminători ai poporului îi e mai pr.-sus de toate.

S'au prezentat la adunare aproape toți învățătorii.

Înainte de a se lua în dezbateră afacerile puse în programa adunării, învățătorimea s'a adunat la școala română confesională din loc. De aci, în frunte cu On. Domn protopop tractual V. Beleş și cu biroul despărțământului am mers în sfânta biserică la chemarea Duhului sfânt, săvârșit de către părintele protopop, la finea căreia s'au înălțat rugăciuni ferbinți pentru odihna răposatilor a Domnului, a Maiestății Sale Impărătească și regina Elisaveta, și a I. P. S. D. metr.-polit al Românilor ort. din Transilvania și Ungaria Miron Romanul.

După aceasta toți membrii ordinari ai despărțământului, împreună cu oaspeții veniți, ne-am întors din nou în școala rom.-ort. confesională din loc.

Aci confratele Murășan a ținut o prelegere practică din Istoria naturală cu băeții săi.

Finindu-se prelegerea, elevii s'au dimis către casă.

Acum dl. președinte al despărțământului, D. Roman, prin o cuvântare acomodată caracterului adunării, salută adunarea, în termeni călduroși și colegiali, precum și pe d-nii oaspeți. La urmă prin scular și „D. zeu să-i odihnească!“ dă expresiune condolenței sale pentru trecerea din viață a Maiestății Sale Impărătești și reginei Elisaveta precum și a I. P. S. D. metropolit Miron Romanul.

În urma cuvântului de deschidere și a apelului nominal supune criticei membrilor prelegerea practică din Istoria naturală, ținută cu băeții, de către confratele Murășan.

Din critica făcută de conmembrii Dim. Popoviciu și Solomon Giurcoane s'a constatat, că prelegerea în general a fost foarte bună, cât pentru partea specială s'a dovedit și aci, că tot începutul e greu.

S'au cetit apoi mai multe intrate la birou din cari earăși s'a văzut, că membrii despărțământului într'adevăr au serios la inimă afacerile școlii și ale învățământului nostru poporal confesional și prin aceasta luminarea poporului nostru.

Rescriptele comitetului central, precum și raportul desp., cassarului bibliotecarului, și al controlorului, cetindu-se s'au dat unei comisiuni speciale pentru studiere, și eventual pentru aducerea de propuneri meritotiale, până la adunarea viitoare.

A urmat acum la ordinea zilei punctul cel mai delicat din programă: „Dezbateră și aprobarea regulamentului intern“ pe baza statutelor aprobate ale reuniunii, care a produs animată discuției întră membri.

E un lucru bun acest regulament, care într'adevăr face cinstă comisiunii de cinci — constatătoare din membrii: Protasiu Givulescu, Damaschin Meștea, Dimitrie Popoviciu, Solomon Giurcoane și George Stoian.

Acest regulament din ziua pertractării și aprobării lui s'a și introdus în mod pro-

Bibliografie.

(„Schite din Italia“ de T. Bule.)

Care dintre noi nu poartă dorul de a călători? dorul de a cunoaște țeri, popoare, datini, șel. Durere însă, că numai puțini ne putem implini acest dor, căci pe unul îl leagă oficial, altuia îi lipsesc paralele, și câte alte piedici ași pute înșira, cari toate ne leagă de vatră. Dorul acesta de comun rămâne neimplinit, ori în cel mai bun caz ni-l potolim cu câte o descriere, cu cetirea experiențelor făcute de alții, cărora li-s'a dat ocaziunea de a satisface dorului, și făcând aceasta n'au călătorit ca un geaman-tan — cum mulți o fac — ci și-au luat osteneala de au schițat impresiunile, descriind cele văzute și esperiate, pe cari apoi le-au împărțășit publicului setos după astfel de lucruri.

Vorbă să fie, avem și noi, românii, mulți oameni cu dare de mână, cari au făcut și fac frumoase călătorii, umblă și studiază mult prin cele îndepărtate țeri; dar' trebuie să recunoaștem, că numai puține — foarte puține descrieri avem de natura aceasta; așa e, pentru-că foarte puțini și-au luat osteneala de a comunica cele văzute și esperiate în călătorii.

Mult nimerit zice dl. Dumitru Stăncescu în schițele sale de călătorie din Helveția („Crâmpeie“ pag. 91—167) „Românul călătorește mult în străinătate.... dintr'atâtea mii de călători cu ce se aleg cei cari n'au

putut călători? Ce le aduc, ce le spun din cele ce au văzut, ce li învață să facă ca în străinătate, unde oamenii știu atâtea lucruri frumoase și practice? — nimic. E uimitor și întristător să vezi, că din atâtea lume inteligentă, capabilă, nu se găsesse mai de loc — ba chiar de loc oameni, cari să scrie, să spună ce a văzut, să vire în capul celorlalți unele obiceiuri bune, unele lucruri practice.“

Are tot dreptul d. Stăncescu. Pentru-că noi în călătorie întocmai ca și acasă suntem prea comози, nu ne place a pune pe hârtie impresiunile și experiențele câștigate, de și acelea pe lângă distragere ar pute să aducă și foloase practice cetitorilor. Literatura noastră bine reprezentată în diferitele ramuri, e foarte — mai pot zice, de tot s'eracă în ramura descriptivă. Abia câteva broșurele — și din acelea unele traduceri insipide, — avem cu cuprins de natura aceasta.

O lucrare deamă de laudă a săvârșit dl. Teodor Bule prin edarea opului „Schite din Italia“ (Gherla, Tip. A. Todoran. 1898.) Opul voluminos — 265 pagini — ne conduce prin regiunile clasice ale Italiei, prin leagă-nul neamului nostru.

Grosul descrierii e sacrificat orașului etern, Romei vecinice, și aici, ne conduce mai mult prin Forul roman, unde cu dibăcia unui om cu multă cetire, în mijlocul ruinelor fără viață ne face cunoscută viața strălucită de odinioară a mamei Doamne,

care a fost biruitoarea lumii, focalul științelor și soarele ce a revărsat razele sale binefăcătoare peste lumea întreagă, respândind cultura sa între neamurile barbare, pre cari — luminându-le și imblănzindu-le le-a cucerit.

Cu iubirea și interesarea fiului, care după timp îndelungat se reîntoarce la vatra părintească, caută și scrutează autorul mulțimea monumentelor de glorie, cari și în ruine ne store admirarea, ne încântă și înduioșează.

Nu vreau să fac elogii opului, se laudă el pe sine. Vreau numai să-mi exprim mulțumirea; ce m'a cuprins la cetirea meritotivului op.

Un limbaj ușor, un stil neted, simplu, ce numai la unele locuri se avântă în regiuni mai înalte, unde maiestatea priveliștei te răpește; observările și reflexiunile (parantesele) de multe-ori hazii, toate la olaltă conlucăr spre a forma din schițe o lectură amuzantă și instructivă, ca și care rar avem prilej de a ceti.

Forma elegantă, hârtia fină, tipărirea aproape fără greșeli, laudă tipografia dlui A. Todoran.

Să s'afșese cu cuvintele dlui D. Stăncescu: „Poate că nu l'a ascultat nimenea... dar în sfârșit... se vede, că a fost impresionat de ceva și că și-a făcut o datorie, să împărțășească și altora ce a văzut.“

Arad, la 1898 Noemvrie.

Ionel.

visoriu în despărțământul Radna, având a fi definitivat după aprobarea din partea adunării generale a reuniunii, pentru care scop s'a trimis un exemplar comitetului central pentru opinare cu celelalte despărțământuri.

În fine a urmat încasarea taxelor, propuneri și interpelări, designarea locului și timpului pentru adunarea proximă, care s'a hotărât a se ține la Căjiruța în 9/21 Martie 1898.

D. P.

Felurimi.

Insula lui Robinson. Nu de mult se răspândise știrea, că „insula lui Robinson” (Juan Fernandez) din oceanul Pacific a fost distrusă de un cutremur de pământ și apoi au înghițit-o valurile apei. S'a dovedit însă că știrea aceasta a fost o simplă născocire.

Toți cari au citit frumoasa povestire despre aventurile lui Robinson, se întreabă acum: ce e adevărat din toată această istorisire atrăgătoare, aproape fantastică, care-i izvorul acestei istorisiri și ce e cu „insula lui Robinson”?

Din tot ce se istorisește numai următoarele sunt lucruri adevărate.

În anul 1705 matrozul scoțian Alexandru Selkirk a fugit de la stăpânul său, celebrul navigator Dampier, când acesta a ajuns la insula Eiland, necunoscută până atunci. Fugarul a trăit în insula aceasta 4 ani și 4 luni nefiind în contact cu nici un suflet de om. La 1709 l'a găsit acolo căpitanul Moobes Rooger, care l'a adus în Anglia. Istorisirea căpitanului a ispitit pe poetul Daniel Defos să scrie vestitul roman „Robinson Crusoe”. Insula a primit mai târziu numele „Juan Fernandez” după navigatorul Fernandez, care făcuse pe vremuri dese călătorii în părțile acelea.

„Juan Fernandez” e grupă compusă din 3 insule: Mas a Tierra, Santa Clara și Mas a Inera; depărtarea lor de continent e cam de vre-o 90 miluri geografice. Mas a Tierra sau „insula lui Robinson” are o lungime de 22 chlm. și o lățime de 8 chlm. Grupa întreagă aparține republicii Chili.

„Insula lui Robinson” a servit de la 1750—1834 ca loc de deportație a criminalilor. De atunci încoace ea a fost luată cu arândă de diferiți antreprenori.

Nici unul dintre aceștia n'a avut însă noroc. Toți au dat faliment.

Actualmente insula e locuită de 30 de inși: un german, un elvețian, un portughez, un francez și 4 chilieni cu familiile lor.

Insula e păduroasă în partea nordică. Locuitorii ei se ocupă cu creșterea vitelor; în toată insula lui Robinson sunt cam 100 de vite mari, 60 cai și 7000 capre.

Un bloc de argint de 1650 kilograme. „Revue technique” aduce știrea că cel mai mare dintre toate blocurile massive de argint, extrase până acuma din stînul pământului, a fost descoperit nu de mult în minele de la Smuggler în Statele-Unite. În decursul săpăturilor un lucrător a dat cu târnăcopul de un corp foarte dur, care, după ce a fost examinat, s'a recunoscut că e argint foarte fin.

A trebuit o muncă și sfortări uriașe pentru a se scoate la suprafață acest bloc uriaș, a cărui valoare trece peste 200.000 de lei. El întrece cu mult pe cel mai mare bloc cunoscut până atunci, care fusese extras, acum câțiva ani, din mina Ghibson, și a cărui greutate nu era de cât de 150 de kilograme.

Din public.

Convocare.

Conform statutelor reuniunii învățătorilor români gr.-ort. din protopopiatele Aradane I—VII, §. 23. — despărțământul protopresbiterial al Chișineului își va ține adunarea

sa de toamnă, Marți la 3/15 Noemvrie 1898.) În școala conmembrului Ioan Bucea din comuna Socodor, pe lungă următoarea programă: 1. Dimineața la 8 oare asistarea în corpore la chemarea Duchului sfânt în biserică. 2. Constatarea membrilor prezenți și modificarea listei învățătorilor din despărțământ. 3. Prelegere practică cu elevii școlii din obiectele prescrise în ordul oarelor. 4. Deschiderea ședinței prin președinte. 5. Reflexiuni asupra prelegerii ținute. 6. Citirea și autentificarea protocolului din adunarea trecută. 7. Raportul cassarului, bibliotecarului și controlorului. 8. Incasarea taxelor. 9. Colectarea temelor curente și restante, și a datinelor poporului nostru la ocazii festive: nunți și înmormântări. 10. Raportul comisiunii alese pentru censurarea operatorilor incurse la adunarea trecută, spre a fi recomandate și cetite și în adunarea generală. 11. Alegerea unei comisiuni pentru censurarea operatorilor nou incurse. 12. Citirea temelor recomandate, eventual a tuturor. 13. Propuneri, interpelări și diferite discuțiuni didactico-metodice. 14. Fixarea locului și timpului adunării viitoare. 15. Închiderea ședinței. *Simand*, la 18/30 Octomvrie 1898. *Ioan Volentir*, președinte. *Demetriu Boaru*, m. p. notar.

PARTEA ECONOMICĂ

Expozițiile economice din Sebeșul-săsesc.

(Deschiderea expoziției de poame).

Sebeșul-săsesc, 26 Oct. 1898.

De când comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu” hotărâre a luat de a aranja aici la noi expoziția anuală de vite cornute împreună cu distribuire de premii în bani, care este a 9-a, cum și expoziția de poame, struguri și derivatele lor, care este a 2-a — în mișcare ne-a pus pe noi Români din orașelul Sebeșul-Săsesc, cum și pe fruntașii noștri din cerc. Ziua de 26 Oct., a Sf. Paraschiva, cu dor a fost așteptată, de oare-ce în aceea zi — oaspeții rivnitori și neobișniți pentru a obștei române înaintare cu ființa de față aveau să ne cinstească.

Comitetul aranjator local, care și-a luat asupra-și frumoasa chemare de a îngriji de aranjarea expoziției și astfel mână de ajutor de a ținde comitetului central al reuniunii — s'a achitat cu cinste de această sarcină și astfel titlu și-a câștigat la recunoștința celor-ce pentru binele obștesc aleargă și ostenește. Părinții protopopi și parochi și învățători și soțiile d-lor mână au dat cu plugarul nostru, ca frumos lucru să se servească! și lucrul până aci bine și frumos a eșit.

Școala noastră frumoasă, frumos este îmbrăcată în haină de veselie și de sârbătoare. Păreții salei celei mari decorați sunt în mod măiestru cu îmbrăcăminte de brad verde, ce atât de armonice se presintă ochiului cu broderiile perdelelor și a numeroaselor mășărițe, covoare etc., ce acoper moșele lungi și încăpătoare, ce încărcate sunt de aromatice și binemiroșitoare mere, pere, gutui, de răcoritoii struguri și de sete alinătoarele vinuri, rachiuri etc. Bine îi stă această îmbrăcăminte acestui local, chemat a lumina tinerele odrasle ale neamului, și îi stă bine de oare-ce de astădată deschisus'au ușile lui pentru a ne arăta fraților noștri din depărtare și conlocuitorilor noștri de altă limbă, ce pot părinții și cum înțeleg ei îndeletnicirea cu prăsierea poamelor, a strugurilor etc.

Oaspeții la sârbarea deschiderii expoziției ni-au sosit în tot decursul înaintea amezii, între cari amintesc pe zelosul vice-notar dl Ioan Chirca din Săliște, membru al comitetului central și priceput cultivator de poame, care a ținut să-și aranjeze însuși o masă, ce împodobită este cu peste 40 de soiuri mere, pere etc., ce D-sa de mulți ani cultivă și cu bun rezultat. Din Sibiiu au sosit presidentul Reuniunii dl Dem. Comșa, însoțit de secretarul Vic. Tordășian; din Săliște ne-au onorat cu prezența desinteresat și neobositul prim-pretor dl

*) din cauză neprevăzută terminal anterior fixat s'a strâmutat.

Petru Draghici, însoțit de veselul notar Nic. Hențu, Dem. Vulcu, proprietar, dșoara Alexandrina Aiteanu, învățătoare, dl filo-român Eugen Chazlat, student în drept din Paris, ce petrece de mulțior timp în Săliște spre a se perfecționa în limba română, pe care o vorbește destul de corect; dl notar Sabin Savu din Vale; dl notar Hătegan, dșoara învățătoare Iosefina Trifan, harnicul și înțeleptul Ioan Popescu, proprietar și membru în comitetul central, toți din Sibiiel; dl notar Valeriu Milea, cu chișeșii și frumos îmbrăcații țihșani, Simeon Rodean, primar și George Bratu, cassar comunal; dl primar Ilie Măgian din Săcel. — Plăcută suprindere ne-a făcut sosirea dlor Dr. Vasile Fodor și Dr. Laurențiu Popp, advocați în Abrud și Dr. Ioan Marciaș, advocat în Alba-Iulia, cari pe lângă bucuria, ce au manifestat pentru cele ce în al Sibiiului comitat se face pe acest teren, nu au putut să nu se întristeze pentru puținul, ce în celelalte comitate locuite de români într'u a țeranului deșteptare și înaintare se face.

Primele deamă s'a făcut la gara Sasbeș comitetului central al Reuniunii, într'u a cui întipinare grăbit'au prezidenții ambelor comitete aranjatoare, dnii Z. Mureșan, paroch și Sergiu Median, protopop, însoțiti de toți membrii comitetelor și de numeroase doamne, dșoare și de mulți țerani.

La sosirea oaspeților în sala expoziției dl Z. Mureșan în cuvinte calde aduce sincerile mulțumite ale românilor din partea locului comitetului central al Reuniunii agricole, care de astădată ocaziune li-a dat într'u a se arăta vrednici de stima și recunoștința neamului.

Presidentul Reuniunii dl D. Comșa, mulțumind comitetului aranjator pentru buna primire și pentru ostenețele aduse în serviciul cauzei economului nostru, ne relevează rezultatele, ce le obțin țerile mai înaintate prin aranjarea expozițiilor preste tot și a expozițiilor de poame îndeosebi. Arată în termeni populari foloasele, ce le avem din îndeletnicirea în mare cu cultura poamelor, strugurilor etc. Face comparațiune între diferitele soiuri de poame, scoțând la suprafață însemnatul câștig, ce l'am avea, dacă în locul multor soiuri de poame, am prăsi unul singur și ales și și pe acesta în masă. Pune la loc însemnat vinul de poame, licitarul, poamele uscate etc. și după toate acestea declară a doua expoziție de poame de deschisă.

La acest act sârbătoresc între cei prezenți mi am mai notat, pe lângă cei menționați, pe dl primar Otto Conrad din Sebeșul-săsesc, însoțit de dl senator Bojiță și de dl Ioan Hențu, pretor în Sebeș; emeritul protopresbiter Ioan Tipeiu, prot. S. Medean cu d-na, prot. gr.-cat. A. Dobrescu, parochul Z. Mureșanu cu d-na și dșoara, corpul învățătoresc (din S.-Sebeș), Vasile Aldea, notar (Lancrēm); d-na Dr. Stefan Păcurariu cu dșoarele (Sibiiu); dșoara Ūveges, Opincariu, Munteanu (Oarda); parochul Ghișu cu d-na (Răchita); notarul I. Radu, (Pianul inf.) și Șeulea, notar (Pianul superior); notarul Aurel Barbu, (Răchita); Inv. Savu, Langa, etc. etc. cum și un frumos număr de domni, doamne și dșoare de sas din S.-Sebeș.

Correspondentul.

Orfelinatul Agricol „Ferdinand”

Cu începutul acestui an s'a ridicat în România un nou monument neperitor, în șirul acelor lung și neîntrerupt, cari au însemnat strângerea legăturilor dintre Țară și Dinastie.

În ziua întâia a acestui an — zicea Majestatea Sa Regele în scrisoarea ce a adresat d-lui președinte al consiliului de miniștri — „inima Noastră se înalță plină de recunoștință către A-Tot-Puternicul pentru scaparea zilelor Scumpului Nostru Nepot, și către credinciosul și iubitul Nostru popor, care în zilele de primejdie Ne-a înjunjurat cu o dragoste ce nu o vom uita nici odată”.

Și, spre vecinica amintire a acestor sentimente — continua scrisoarea M. Sale — vom înființa pe moșia Noastră Slobozia-

Zorleni, din județul Tutova, un Orfelinat agricol, unde se vor crește cu îngrijire 30 de orfani săraci, aleși din clasele muncitoare și din fiii de militari, spre a-i pregăti la viața agricolă prin practică și prin dobândirea cunoștințelor necesare unui țeran bun gospodar. Acest așezământ va purta numele de Orfelinatul agricol „Ferdinand”.

„Nădăjduesc — sfîrșia scrisoarea regală — că buna pildă ce vor da acești băieți, după ce vor eși din Orfelinat, va contribui într'u câtva la ridicarea nivelului moral și material al muncitorilor de pământ, cari sunt răzămul țerei pentru viitor, după cum au fost mântuirea ei în trecut. Dacă această speranță se va împlini, mulțumirea Noastră sufletească va fi nemărginită, căci rivina de a întări temelile Statului român și de a asigura viitorul său, este cea mai înaltă și singura Noastră ambițiune”.

Dimineață, la 18 Octomvrie, s'a înanguracum Orfelinatul „Ferdinand” cu toată solemnitatea.

Sârbarea a fost prezidată de dl ministru al finanțelor. G. D. Pallade. Serviciul divin a fost celebrat de P. S. Sa episcopul de Huși.

Orfelinatul agricol „Ferdinand” se înființează de către M. S. Regele Carol I, în amintirea însănătoșirii A. S. R. Principelui Ferdinand al României din greua boală ce a suferit în anul 1897 și drept recunoștință pentru sentimentele de dragoste ce poporul român a arătat cu acest prilej Familiei Regale.

Scopul Orfelinatului este de a primi și a crește băieți orfani și săraci, mai ales fi de militari, a le da o educațiune morală și de ai pregăti la viața agricolă prin practică și prin dobândirea cunoștințelor necesare unui țeran bun gospodar.

Orfelinul s'a înființat pe moșia Slobozia-Zorleni, jud. Tutova, proprietate privată a M. Sale Regelui Carol I, care va îngriji de întreținerea lui.

Orfelinatul va primi un număr permanent de cel puțin 30 de orfani.

Admiterea se va face de M. Sa Regele, căruia se vor adresa cererile.

Instrucțiunea va cuprinde un învățământ corăspunzător cu clasele primare rurale, însă cu noțiuni complete de agricultură, viticultură, grădinărie și în genere de toate cunoștințele necesare unui țeran român și cu aplicațiunea lor rațională în practică.

Calărul și exercițiile militare sunt obligatorii pentru toți orfanii.

Un învățământ profesional se va introduce treptat în programul orfelinatului, constând în meșteșuguri mai potrivite cu trebuințele sâtenilor, ca rotărie, ferărie și altele.

Portul orfanilor, de o potrivă la toți, va fi asemănat al țeranului român.

Preotul este însărcinat cu învățământul religios al orfanilor și cu supravegherea îndeplinirii datoriilor lor de bunai creștini.

Prăsierea și ținerea rațelor.

Cotețele rațelor trebuie făcute pe oblu și trebuie podite cu lespezi ori apoi cu ciment. Pentru așternut să pun pac ori apoi tărățe de joagăr și trebuie grijit, ca tot d'ana cotețul să fie uscat. La o rață să se vină în coteț loc cel puțin d'un sfert de metru pătrat. Cuiburile să se așeze pe la colțurile cotețului, așa, ca să se pună cărămizi. Cuiburile să se umplă cu pac. De oarece când ouă, rațelor le place întunecul, cuibarele să se așeze la loc întunecos. Unde se află apă curgătoare, acolo le merge rațelor mai bine. Unde nu se află apă curgătoare ne ajutam așa că în o gaură în pământ vom așeza un ciubar sau apoi un fuud de bute. Pe săptămână cel puțin odată trebuie să se pună apă proaspătă. Nutreț de verdețuri să li-se dea din greu și nici când să nu lipsească.

În potriua mirosului urit al spiritului denaturat. Mirosul urit al spiritului denaturat îl vom putea îndepărta așa, că turnăm în el puțin oțet de drojii sau oțet de ocal. Acestea asta face ca să evaporeze așa numitul pyridin, ce se folosește la denaturarea spiritului și care dă mirosul acela urit.

Întăietatea exportării cucuruzului. Direcțiunea căilor ferate ungare a dat o poruncă, că până la 1 Februarie cucuruzul arăt cel din saci cât și cel turnat în vagoane să se încarce și să se transporte. Înaintea ori-cărui articolu de transport.

Priviri economice de peste săptămână.

Piața Budapestei.

Grâu s'a mai scumpit cu 15-20 cr. vândut la vre-o 200.000 măști metrice; făina proprietarii morilor au cumpărat... s'a vândut cu 8 fl. 10 cr. va să și ea s'a mai scumpit cu vre-o câțiva... pentru nutremânt s'a trecut foarte deoarece din străinătate n'a prea sosit pe piața Budapestei. La începutul săptămânii s'a vândut cu 6 fl. 65, câtră sfârșitul săptămânii însă a scăzut la 6 fl. 30... nu s'a prea trecut bine. S'a vândut vre-o 6000 măști metrice cu 5 fl. 70 cr. la 6 fl. 10 cr. Cucuruzul încă n'a suferit schimbare în preț. Pentru soiuri bune s'a dat 5 fl. 50 cr. vândut vre-o 12.000 măști metrice mai mult la vienezi decât la Steimbruch. Fimo s'a notat cu următoarele prețuri.

Făină:

1	2	3	4	5	6	7
12,30	16,70	16,10	15,40	14,60	14,00	12,60
7 și jum. 8						
1,20	6,20					

Făina de grâu s'a vândut cu următoarele prețuri:

No. 00	0	01	1	II	III
	13,80	13,30	12,80	12,40	11,30

Tărițe fl. 4.75.
Pistănoase: boabe mari, albe și rotunde până la fl. 7.50. Fasole ologă fl. 8-8 fl. Lintea până la 8 fl. Soiurile mai bune s'au dat de la 10 fl.—18 fl. după mărime, culoare și soi. Macul s'a vândut 30-32 Chimul 28 fl.
Carnea de porc suta de chilogram cu 57 30 cr.—57 fl.
Bucățele s'au trecut foarte bine.
Bucățele de trifoiu roșu s'au vândut cu 39 fl., cea mijlocie cu 46-48 fl. prima cu 50-55 fl., cea italiană cu 54-58 fl. Călele au scăzut în preț. 36-37 de bucăți cu 1 fl., prima cu 38-39 fl.
Găște: găște tăiate cu 44-48 cr., prima 50 cr. de chilogram. Găște îndopate 2 fl. 20-2 fl. 60. Gâini cu 80 cr. — fl. 20. Rațe grase tăiate cu 50-55 cr. de chilogram.
Pășăi tăiate cu 48-56 cr. de chilogram.

Piața Aradului.

Grâu s'a vândut cu 9 fl. 25 cr.—9 fl. 50 cr. Cel mijlociu s'a dat cu 8 fl. 80 cr.—9 20 cr. Orzul pentru sémănat cu 7 fl. —7 60 cr. Sécara s'a dat cu 5 fl. 20-5 40 cr. Ovésul cu 5 fl. 20-5 fl. 30 cr. Cucuruzul s'a vândut cu 2 fl. 40 cr.—3 fl. cr. suta de chilogram. Cucuruz vechiu fost puțin. S'a vândut cu 5 fl. 30 cr.—5 50 cr.

NOUȚĂȚI

Arad, 4 Noemvrie n. 1898.

Alegere pentru congresul național bisericesc. În eparhia Aradului este un singur loc vacant pentru congresul național bisericesc: cel al Șii, rămas vacant prin moartea mult timpului fruntaș Aurel Suciu. Cu toate că abea Dumineca se va desfășura în biserică ziua de alegere, P. S. a chemat încă de ieri la episcopie câțiva preoți din tractul Șii, pentru a le recomanda — urându-le — ear' altora a le porunci pe loc potrivit legilor noastre bisericesci. Lase P. S. Sa grija aceasta să fie a episcopilor, cari vor ști ei și fără ajutorul la Curte, că pe cine să alege.

Frenea, până așară a fost ca de vară. Noapte a început să ploaie însă, așa că toate semnele, va strica tărâgul mare dan, care începe chiar acum.

Suraj ovreiesc. Niște țărani din Sobotel s'au dus pe Mercuri în pravălia ovrească warz es Testvérck din piața Libertății Arad, au fost crunt bătuți și răniți cu rufeile. Fie-le de învățatură această aie, ca să nu mai meargă în pravălia ei.

Un șarlatan judecat. Eri s'a publicat sentența tablei din Oradea-mare, prin care proprietarul și marele fruntaș al jidovimeii din Arad Sugăr, a fost osândit la 2 1/2 ani temniță grea. Faptul este pe cât de grav, durere, pe atât de general în Ungaria jidovită. Numitul Ovreiu a cumpărat de la oameni creduli averi, fără bani, le-a vândut apoi cu bani. Când a fost la încheierea contractului s'a dovedit că dl Sugăr nu numai că n'are drept la averile vândute, ci nici drept formal de a le vinde, dar' cumpărătorii pusese la dispoziția lui sume mari, pentru că Sugăr vinzând ce nu era al lui, lăsa ieftin.

Intre cei mai rău pățiți a fost un Ungur, cu numele Kovács, pe care Ovreiu l'a despoiat în cât omul odinioară bogat, acum a cerut de la tribunal banii trebuincioși spre a pleca acasă.
Mai interesant e, că iribunalul de aici îl absolvase pe acest Jidan.

Scoaterea dării cu puterea. Nemiloșii stăpânitori nu știu să ajutoreze poporul sărac și nu vreau să-l ferească cu altceva decât cu — aruncuri. În congregația din urmă de la Szegszárd primarii și notarii alor 6 comune au fost făcuți răspunzători pentru restanțele cele multe de dare. Dacă în răstimp de 15 zile nu vor încassa restanțele de dare, în fiecare comună se vor trimite executori de stat și acestia vor scoate apoi cu puterea darea de pe bietul popor săracit.

Serbi din Timișoara. În „Zastava“ de la 14 Oct. v. e publicată o corespondență din giurul Timișoarei, în care, vorbind despre alegerea preotului în suburbiul Fabric, se spun următoarele lucruri:

„Timișoara (aolaltă cu „Fabricul“) este, nu-i vorbă, centrul diocesei de același nume, căci acolo este reședința episcopului și în ea sunt concentrate autoritățile eparchiale, dar' în cât privește numărul și importanța elementului sârbesc într'însa, Timișoara a rămas de fapt îndărătul multor sate ale noastre. Ceea-ce a însemnat odată Timișoara pentru Sârbimea din Ungaria, mai virtos aici în Banat, asta a fost și s'a dus în așa mod, în cât nici-odată nu se va mai reintoarce.

„Stările de astăzi ale sârbimeii din Timișoara s'ar putea oare-cum compara cu stările Serbilor lujeiciani din Saxonia, căci precum elementul acesta, așa și sârbimea în Timișoara e pe doagă de moarte. Ea nu numai că scade în cantitate, ci degenează și calitativ. Ar putea cineva să numere pe degete pe Serbi din Timișoara, cari vorbesc curat și frumos limba lor maternă; tot așa nu sunt de loc mulți d'aceia, cari se însuflețesc pentru idealurile sârbești.

„Așa stau lucrurile azi; ear' peste puțină vreme are să fie și mai rău. În „Fabric“ încă e calea-valea, dar' în lăuntru orașului în această privință trebile stau cât se poate de prost. Nu vorbesc eu lucrurile acestea cu intenție rea, ci vorbesc ca Sârb, pe care îl tare doare acest tablou al elementului sârbesc în Timișoara“...

Lucruri slabe. Ni-se scrie: Comuna Surducul-mic, tractul Făgetului, se bucură de oameni cu carte, cântăreți de strană și evlavioși, îndemnați de foști săi conducători la ordine și pace. Dar' de când cu mare nevoie s'a ales consăteanul lor de preot, pacea a perit din comună, pentru-că tinărul lor preot N. Brândeu numai pacea nu o iubeste, ea și în cazul prezent unde de nou denumitul învățător D. Savu la stăruința cantorilor a înființat un cor bisericesc pe care preotul cu jandarmăria a cercat a-l disolva.

Sfințire de biserică. Biserica de nou zidită din Milova se va sfinți Duminecă la 1/13 Noemvrie a. c.

Epistolă deschisă. Primum următoarele: Onor. Domn Vaselian Popovicia, învățător în Berzova. Fiind primul, care te-am înfierat publice pentru ținuta D-tale din trecut, — în urma sincerei confesiuni și a hotărâței declarațiuni făcute din partea D-tale în Nrul 196 al acestei foi, — îmi țin la rëndul meu de o fericită și plăcută datorie, de a fi earăși primul, ce îți ofere dreapta iertătoare și îți deschide cu dragușile inimii iubitoare frățeste! Căderea e condamnabilă — ridicarea însă, calitate sfință.

Fii bine revenit între noi pentru tot-deuna! Al Onor. D-tale, Zeidiș-Saturu la 1/13 Noemv. 1898, cu dragoste frățască:

Trăian I. Magier
preot gr. or. rom.

Petrecere. Tinerimea universitară română din Cluj va aranja un Picnic Joi, în 10 Noembre st. n. a. c. în „Hotel Central.“ Inceputul la 8 oare seara. Damele sunt rugate a se prezenta în toilette simple.

Ofertele marinimoase, cari sunt a se trimite la adresa d-lui Georgiu Anca, stud. în drept, se primesc cu mulțumită și se vor cuita în public.

Chuj la 27 Octomvrie 1898.

Comitetul aranjator.

Bestie. După cum spune o foaie locală, un Ungur cu numele Néczy György, a fost închis la poliție pentru-că a siluit o copilă a unui slujbaş de la trenuri. Copila nu avea de cât 7 ani, ear' pécătosul 35 de ani.

Avis. În interesul comerțului românesc. Se caută un român, care se pricepe în afaceri de ale neguțătoriei și ospetării și dispune de un capital de 2-3 mii de florini. Ca atare poate căpăta din mână românească ca companist două case, una în mijlocul unei comune românești în drumul de țeară, unde se află ospetărie cu dreptul de licenție pentru vinderea beuturilor spirituoase, drept de trafic și o neguțătorie cu chilii și pentru locuit, măcelărie și alte edificii economice; ear' altă casă tot în hotărul comunei în drumul de țeară cu licenție pentru vinderea beuturilor spirituoase cu mai multe chilii de locuit, podrum, o sală mare pentru joc, cu o curte plântată cu pomi pentru umbră pe timpul de vară și loc pentru jocul de popici (cugle), unde escunge la petrecere inteligența din oraș.

În comună se află și bocne de peatră și se arde țiglă și cărămidă. Stațiunea căii ferate e în depărtare de 15 minute de la comună, carea se află într'un loc foarte romantic cu apă de beut excelentă din fântâni și din 2 văi ce curg prin comună.

Comuna e centrul notariatului cercual comunal și în nemijlocită apropiere de oraș. Respectivul companist își poate asigura banii de la început astfel, în cât în orice moment capitalul e sigur, altcum numai puțină diligență, bunăvoință și pricepere să fie, apoi în puțin ani poate să-și dublice capitalul și dispunând de parale poate face negoț foarte bun și cu poame.

Locul și-l poate ocupa numai de cât. Cei-ce doresc a fi companioni la aceste întreprinderi românești, să se adreseze la D-na Ana Dascăl în Kishalmagy u. p. Nagy-halmagy comitatul Aradului.

De închiriat o casă clădită din nou în mijlocul comunei, anume pentru pravălie (boltă—dughian) care constă din 3 chilii, una mare, la față, pentru boltă. — Doritorii de a-și deschide o boltă românească, ce are mari șanze de câștig, sunt rugați a se adresa la Florea Bătrân din F. Varșand p. ult. Uj Szt.-Ana.

Mulțumită publică.

Domnul avocat din Arad, Dimitrie Antonescu și dôrna soția sa, Barbara, născută Beck, într'u eternizarea memoriei mătușei lor, Anna Dogariu năse. Beck, și din iubire și credință câtră biserică și religionea noastră străbună, a dăruit bisericii ort.-rom. din Arad 4 ornate (3 preoțești, 1 diaconesc) în preț de 1100 fl.

Asemenea doamna, Sevastia Costescu din București a dăruit o evanghelie, legată luxos și bogat în argint massiv, earăși de mare preț.

Pentru aceste daruri prețioase, menite pentru trebuințele bine-simțite ale bisericii noastre, spre înfrumșetarea și înălțarea solemnității cultului religios și întărirea dragostei câtră credința străbună, — li se exprimă generoșilor donatori profunda mulțumită și pe aceasta cale, din partea comitetului parohial.

Toate aceste daruri se vor sfinți prin Ilustritatea Sa dl episcop în biserică, Luni în ziua sft. Dimitrie, dimineața la 9 1/2 oare, înainte de începerea sft. liturgii, — la care act se invită și pe aceasta cale, toți credincioșii din loc.

Arad, din ședința comit. par. de la 18/30 Oct. 1898.
Dr. N. Oncu, președinte. T. Văfian, notar.

Posta Redacției.

De la Ariceș. E scrisă prea cu patimă. Și apoi dacă nelegalități s'au săvârșit, leuirea trebuie căutată la forurile competente. Publicând noi cele trimise, s'ar naște numai o polemică inverșunată, care nimănui n'ar folosi.

Dlul Nicolae A. Munteanu, Seliște. Pentru ori-ce afaceri privitoare la teatru, adresați-vă d-lui Vasile Goldiș, profesor, Brașov, care ca secretar al „Fondului pentru crearea unui teatru român“ este în poziție de a Vă da cele mai bune sfaturi, precum are și piese teatrale tipărite deja. Mulțumiri pentru făgăduială și multe salutări tuturor abonenților d'acolo.

George Tomaș, Vidra de jos. Petiția trebuie să o faci către ministrul de războiu (Viena).

ULTIME ȘTIRI

Foc mare.

Primum următoarele: Pădurile comunității de avere din Caransebeș sunt în flacări, în foresteria Ohabibistra și ard de Duminecă.

Paguba cauzată prin foc e mare până acum. Focul s'a escat din nebagare de seamă a purcarilor cari sunt cu porcii la jirovină.

Un teritoriu estins de vre-o câteva miluri au ars până acum și părjolul se estinde tot mai departe.

Poporul nu voește să iasă, ca să stingă focul, esprimându-se că comunitatea de avere și așa numai gloabe foarte mari le dictează și că nu au nici un folos de ea, deoarece favorurile cari le au avut sub gen. Doda. s'au sistat toate din partea comitetului com. de avere actual.

CRET A.

Până Vineri dimineața, când scriem aceste rânduri, trebuia să fi plecat toată miliția turcească de pe insula Creta; dacă nu se va întâmpla aceasta, admiralii celor 4 puteri, ce au acolo trupe, vor proceda la gonirea cu sila a miliției turcești; adecă o vor stringe toată într'o casarmă, o vor desarma și apoi vor duce-o pe corăbii.

La 3 Noemvrie erau încă 4000 soldați Turci în diferitele garnisoane ale insulei. Funcționarii turci sunt aproape toți deja înlocuiți prin creștini.

Alegerea prințului George al Greciei ca guvernor general al Cretei este fapt hotărât; ea se va întâmpla în cele mai apropiate zile. Dacă sultanul își va da de bună voie consimțământul, prințul George se va duce la Constantinopol, pentru a primi din mâinile sultanului beratul de confirmare; dacă nu va consimți, prințul se va duce d'adrepul la Creta, unde-l vor instala admiralii în postul său.

Impăratul Germaniei.

Ierusalim, 3 Noemvrie.
După ce a văzut locul unde a adormit Maica Fecioară, mormântul regelui David (pe care până acum creștin nu l'a putut încă vedea, deoarece ce nu îngăduiau Turcii), dealul olivilor și grădina Getsemane, Impăratul și Impărăteasa Germaniei va pleca mâine dimineață d'acoi, deoarece ce au dat niște călduri de nesuferit.

Temeri de războiu.

Londra, 3 Noemvrie.
În toate porturile maritime se fac mari pregătiri. Se crede că e primejdie să izbucnească mari neînțelegeri cu Franca din pricina Fasodei, orașelul de pe valea Nilului, pe care Englezii cer ca Francezii să-l părăsească fără întârziere.

Revoluție în Rusia.

Petersburg, 3 Noembre
Temnițele de aici, din Kiew, Moscova și Nișni-Novgorod sunt pline cu tineri și tinere, mai ales învățători și învățătoare, arestați zilele acestea pentru-că ar fi pregătit o revoluție în popor. S'au descoperit și tipografi secrete. Aici au fost aduși 400 conspiratori, descoperiți în urma mărțurisirii unei fete care umblă încă la școala înaltă.

Editor: Aurel Popovici-Barciann.
Redactor responsabil Ioan Russu Șirianu.

PUBLIKAȚIUNE.

Să caută spre cumpărare mai mulți numeri singuratici și cursuri de ani compleți din mai jos semnatele foi române pentru completarea unei colecțiuni de foi a unei biblioteci.

Cine ar posede asemenea foi și dorește ale vinde e rugat a se adresa Onoratei Administrațiuni ai acestei foi „Tribuna Poporului“.

1. „Albina“ anul I. 1866, Nrii 1, 12, 17, 20, 28, 30, 37, 38, 44, 45, 53 și 76. Anul II. 1867 Nrii 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 36, 37. Anul III. 1868 Nrul 129. Anul IV. 1869 dela Nrul 50 până la fine. Anul V. 1870 Nrii 1, 45, 59, 60, 61, 62, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 88, 91, 92, 97, 102, 108, și 109. Anul VI. 1871 Nrii 17, 18, 80, 105, 106, 107 și 108. Anul VII. 1872 Nrii 34, 35, 37, 41, 42, 44, 45, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 69, 70, 71, 72, 73, 75, 77, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 94, 95, 96, 103 și 104. Anul VIII. 1873 Nrii 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 57, 78, 79, 80—100. Anul IX 1874 și Anul X tot îmi lipsește; plătesc complet cu prețul original al abonamentului. Anul XI 1876 Nrii 1, 2, 3, 4, 5, 29, 34 și 117.

2. „Biserica și Școala“ anul 1879 Nrii 12, 35, 36 și 41. Anul 1880 Nrii 1, 20, 23, 28, 29, 30, 32, 35, 36, 37, 40 și 49. Anul 1883 Nr. 39. Anul 1884 Nrii 2, 3, 4, 5, 6, 7 și 9. Anul 1885 Nrii 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 17, 18, 31, 32, 33, 44, 45, și 50. Anul 1886 Nr. 8. Anul 1887 Nrii 4, 7, 13, 16, 17, 19, 30, 31, 40 și 51. Anul 1888 Nrii 3, 12, 17, 18, 19. Anul 1889 Nrii 1 și 2. Anul 1890 Nrii 4, 9, 12, 14, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 29, 30, 31, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49. Anul 1891 Nrii. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 18 și 43. Anul 1893 Nrii 37, 49 și 51.

3. „Familia“ Anul 1865 Nr. 20. Anul 1866 Nrii 12, 21. Anul 1867 Nr. 23. Anul 1868 Nrii 29 și 41. Anul 1869 Nrii 13, 21, 27, 30, 50, 51 și 52. Anul 1874 Nrii 2, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 29, 30, 31, 34, 35, 36, 37, 38, 39 și 50. Anul 1876 Nr 5, și 52. Anul 1877 Nrii 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 35, 42, 49, 50, 51 și 52.

4. „Federațiunea“ Budapesta anul 1869 Nrii 2—50, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 138 și 144. Anul 1870 Nr. 1, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47—57, 62, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 77, 79, 80, 86, 89, 99, 100, 101, 108, 114, 117, 121, 123, 129, 130 și 131. Anul 1871 Nrii 2, 58, 61, 82, 91, 105, și 113. Anul 1872 Nrii. 5—20, 22, 23, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 38, 41, 44, 45, 47, 52, 53, 54, 55, 57, 60, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 70—82, 85, 86, 87, 88, 90, 91—98, 110, 112, și 123. Anul 1873 Nrii 12, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 77, 78, 79, și 80.

5. „Foaia pentru minte“ pe anul 1838. Semestrul I. Foia literară toți numărul Nrii 1—26. Semestrul II. Nrii 1, 8, 16, 17 și 18. Anul 1839 Nrii 13, 17, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 39, 43, 44, 46, 48, 49, 50 și 51. Anul 1840 toți Nrii. Anul 1841 Nrii 7, 8, 9, 10, 12, 14, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 33, 44, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 44, 45, 46, 47 și 51. Anul 1842 toți Nrii. Anul 1843 Nrii 1, 2, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 24, 29, 30, 31, 32, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 48, 49, 50, 51. Anul 1844 Nrii 12, 16, 17, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52. Anul 1845 Nrii 27, 28, 29, 30, 31, 32 până la 52. Anul 1846 Nrii 20, 26, 31, 32, 35, 48, 50, 52. Anul 1847 Nrii 4, 12, 18, 21, 22, 23, 28, 29, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52. Anul 1848 Nrii 1, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 28, 35, 36, 37 până la fine. Anul 1849 tot. Anul 1850 tot. Anul 1852 Nrii 28, 30, 49 și 50. Anul 1853 tot. Anul 1854 Nrii 1, 4, 10, 13, 16, 17, 18, 19, 21, 23, 24—52. Anul 1855, 1856, 1857 tot. Anul 1859 Nrii 1, 2, 3, 6, 25, 41, 42. Anul 1860 tot. Anul 1862 Nrii 25, 26, 27, 28, 36, 39. Anul 1863 Nrii 14, 21, și 30.

6. „Gazeta Transilvaniei“. Anul 1838, semestrul I. Nrii 1, 3, 14, 15 semestrul II. Nrii. 7 și 8. Anul 1839 Nrii 4, 27, 28, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 39, 40, 42, 44, 45, 46, 48, 49. Anul 1840 Nrii 2, 3, 6, 11, 12, 15, 18, 20, 22, 24, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 36, 37, 38, 39 și 41. Anul 1841 Nr. 34. Anul 1842 Nrii 20, 23, 24, 33, 35, 45 și 50. Anul 1843 Nr. 56. Anul 1848 Nrii 8, 9, 24, 31, 34, 35, 36, 37, 44, 45, 47, 49, 54, 58, 66, 67, 68, 69, 70 până în fine. Anul 1851 Nrii 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 34, 32, 33, 34, 36, 37, 41, 42, 43, 47 și 79. Anul 1852 Nri 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 12—30, 32—44, 46, 49, 51, 53—66, 67—95. Anul 1853 Nrii 8, 24, 47, 50, 89, 102, 103, și 104. Anul 1854 Nrii 16, 39, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 78, și 80. Anul 1861 Nrii 20, 26, 28, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 79, 92, 102 și 103. Anul 1855 Nrii 1, 79, 82, 84, 86, 89, 90, 91, 92, și 93. Anul 1856 Nr. 20. Anul 1865 Nrii 75, 77, 81, și 83.

7. „Lumina“ Anul 1872 Nrii 2, 3, și 22. Anul 1874 Nrii 12, 15, 20, 22, 25, 29, 32, 38, 45, 49, 51, 52, 55, 56 și 58. Anul 1875 Nrii 3, 4, 6, 9, 17, 21, 22, 23, 25, 26.

8. „Speranța“ foaia teologilor din Arad. Anul I. 1869 Nrii 10, și 21. Anul II. 1870 Nrii 5, 15, 17, 18, 21, 23, 24. Anul III 1872 Nrii 6, 4, 15 și 17.

9. „Luminătorul“ Anul 1880 Nrii 1—39, 41, 49, 51 și 56. 1881 Nrii 1—26, 28, 29, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 50, 53, 57—71, 73, 74, 76, 82, 83, 84, 86, 87, 100 și 102. Anul 1882 Nrii 2, 3, 5, 6, 7, 11, 12, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 24, 25. Anul 1883 Nrii 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 14, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 65, 67, și 91. Anul 1885 Nrii 43, 45, 48, 49, 50, 51, 52, 101, 112, 114, 142. Anul 1886 Nrul 73. Anul 1887 Nrii 31, 37, 46, 60, și 85.

10. „Observatoriul“ Anul 1878 Nrii 52, 60, 61, 62, 64, 66, 67, 69, 74, 75, 79, 84, și 99. Anul 1879, Nrii 15 și 22. Anul 1883 Nrii 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, și 76. Anul Nrii 1885 34, 47, 48, 49, 50, 51, și 52.

11. „Transilvania“ Anul 1868 tot anul. Anul 1879, 1881, toți anii. Anul 1888 Nrii 3—4, 15, 16. Anul 1889 Nrii 1—2, 1890 Nrii 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. Anul 1891 Nrii 2, 3, 6, 7, 8, 11, 12. Anul 1892 Nrii 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10. Anul 1893 Nrii 3, 4, 5, 6 și 9.

12. „Viitoriul“, Budapesta Anul I. Nrii 14, 18, 19, 20, 21, 23, 31, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 50, 51, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 60, 62, 63, 64, 65, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 91, 106, 115 și 117.

238

Banca generală de asigurare mutuală.

„TRANSILVANIA“

ÎN SIEȘIE.

asigurează pe lângă condițiunile cele mai favorabile:

1. in contra pericolului de foc și exploziune; clădiri de orice fel, mărfuri, produse de câmp, mobile etc;

2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri în cazul morții și pentru terminări fixate, de zestre și de rente.

Deslușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele: Arad, Bichis, Bihor, Cămad, Ceraș-Severin, Timiș și Torontul prin

Agentura principală din Arad.

(Strada Széchenyi Nr. 1, casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan, etagiul al II) precum și prin agenturile cercuale și speciale.

AVIS!

Am onoare a aduce la cunoștința stimaților mei mușterii, că am deschis sub propria-mi firmă improtecolată, în localul de până acum al firmei fraților *Gravichstädten*

Un Magazin de confiance

Joaiele, Bijouterie Argintărie și Aurărie.

Totodată pun mare pond. ca să pot servi publicul cu cele mai bune și mai fine

oroloage de aur și argint.

După ce dela vechea firmă născă nu am preluat, me întrușosia de a servi pe om. public cele mai bune, cele mai moderne și cele mai ieftine obiecte de argint și de aur.

Rugându-mă pentru o cercetare numeroasă promit a fi prompt și ieftin.

GELLER I.

227 4 6

bijutier.

Arad, piața Andrássy, 11. Palatul Herman.